

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 72 (1)

Izdan 1 jula 1933.

PATENTNI SPIS BR. 10129

Ing. Pedersen John Douglas, Springfield, U. S. A.

Poboljšanja koja se odnose na žaržere (za vatreno oružje).

Prijava od 26 maja 1928.

Važi od 1 oktobra 1932.

Traženo pravo prvenstva od 9 juna 1927 (U. S. A.).

Ovaj se pronalazak odnosi na šaržer koji sadrži izvestan broj metaka i koji je udešen da može zajedno sa metcima da se stavi u magacin kakve puške, a koji se bitno razlikuje od onog tipa šaržera, gde se metci moraju istiskivati iz šaržera pri punjenju puške.

Cilj je ovom pronalasku da stvori jedan šaržer jeftinog tipa t. j. dovoljno jeftinog tipa, da se može baciti, ako je to potrebno, pošto se jednom iskoristi šaržer je udešen tako da može služiti kao nosač metkova kad su van puške, držeći ih u čvrstoj i kompaktnoj grupi; dalje je podešen tako, da olakšava punjenje puškinog magazina rukom, čime se znatno povećava brzina paljbe koja se može postići automatskom puškom; i najzad udešen je da služi kao voda za metkove, dok su u puškinom magazinu, i da ih uputi u tačan i ispravan položaj radi punjenja cevi.

Ovaj se pronalazak odnosi na jedan šaržer, koji je udešen, da može u sebi sadržavati izvestan broj metkova u dvogubom redu, i da može primenjivati na metkove izvestan pritisak, kako bi održavao u tesno priljubljenoj formaciji.

Pronalazak se također sastoji i u tome, što je šaržer načinjen sa jednim zadnjim delom od elastičnog metala, koji ćemo zvati šaržerovom grbinom i sa dva boka od elastičnog metala koji se jedan drugom približuje počevši od pomenute grbine u cilju da mogu na metkove primenjivati

bočni pritisak; ovi su bokovi ponajrade produženi na svom donjem kraju i završavaju se u elastične ispuste povijene prema unutrašnjosti šaržera, da bi se time primenjivao izvestan vertikalni potisak na grupu metaka.

Pronalazak se takođe sastoji i u tome, što su bokovi produženi na svom gornjem kraju i završavaju se u krute metalne ispuste, koji služe da sprovode metke prilikom punjenja cevi iz šaržera.

Bokovi su tako udešeni da se mogu sprežati sa naročitim uređajem postavljenim u magazinu puškinom, koji služi da razmakne pomenute bokove, kako bi se njihov bočni pritisak na metke uklonio, kada se šaržer nalazi u puškinom magazinu.

Pozivajući se na priložene crteže, koji prikazuju jedan od najradijih izvođenja ovog pronalaska:

Sl. 1 prikazuje delimičan izgled uzdužnog preseka jedne puške, za koju je ovaj šaržer udešen, pokazujući šaržer i njegove metke u položaju u kome se nalazi posle stavljanja u magacin te puške.

Sl. 2 pokazuje delimičan izgled te puške gledane od zgo pokazujući komoru magazina.

Sl. 3 prikazuje zadnji izgled šaržera ispunjenog metcima.

Sl. 4 prikazuje prednji izgled šaržera, i

Sl. 5 prikazuje izgled šaržera odozgo.

Kao što je prikazano u sl. 1 metci koji se u šaržeru nalaze jesu običajenog konič-

Din. 20.

nog tipa i kada su tesno grupisani u šaržeru udešeni su tako, da se najgornji metci nalaze u bitno horizontalnom položaju, spremni da se mogu umetnuti u cev, a niži metci leže u položaju, koji je postupno sve više nagnut idući ka najdonjem metku.

Šaržer se ponajradije izrađuje od jednog jedinog parčeta elastičnog metala, i sastoji se od krute grbine 145 i od dva elastična i zategnuta boka 146 i 147 koji su radi manje težine mestimično prosečeni a zgodno su i pojačani udubljenjima ili rebrićima. Napominj se da su rebra 148 utisnuta na koso na šaržeroj grbini i to s desna na levo i na gore t. j. u pravcu pomeranja metkova kroz šaržer, tako da teme čaure ne može zakačinjati ili zaprečivati u šaržeru prilikom penjanja metka na gore do u položaj pripreman za utiskivanje u cev. Sam šaržer ne sadrži u sebi nikakvo potiskujuće sredstvo, kao što je to slučaj sa šaržerima u obliku kutijica, jer je već u samoj pušci postavljen uređaj za istiskivanje metkova iz ovog šaržera.

Leđa 145 i obrazi 146 i 147 ovog šaržera obrazuju jednu komoru za metke, koja je otvorena spređa odozgo i odozdo. Bokovi 146 i 147 teže da se približe jedan drugom počev od grbine 145 prema svoime prednjem kraju, tako da time mogu primenjivati na metke izvestan bočni pritisak. Na donjem završetku šaržera ovi bokovi 146 i 147 imaju jezike 149 i 150 povijene unutra. Oni su elastični i povijeni toliko, da kada se šarža napuni metcima, ti jezici potiskuju najdonji metak, stvarajući time izvestan potisak na gore, kojim se metci u šaržeru održavaju u tesnoj i kompaktnoj grupi. Tome još i pripomaže koničan oblik metka.

Sasvim blizu zadnjih ivica bokova 146 i 147 nalaze se rebra 151 (vidi sl. 1) ispupčena unutra koja su udešena da mogu da zahvate u prstenasti žljeb oko čaurinog temena na metcima, koji se na te bokove oslanjaju. Ova rebra 151 u vezi sa zaglavnim dejstvom koničnog oblika u grupi, služe da se spreči svako uzdužno pomeranje metkova usled trzanja puške posle ispaljivanja, a takode i da spreče ispadanje metkova iz šaržera, kada se ovaj nalazi van puške. Rebrić 151 ne potežu se od dna pa sve do gornje ivice, da bi se time stvorila mogućnost da se najgornji metak prilikom punjenja cevi može slobodno istiskivati. Isto tako, ova se rebra 151 ne protežu potpuno pafatno sa grbinom 145 već se od nje postepeno udaljuju u koliko se više primiču donjoj ivici obraza, da bi se time povelj za povećanom kosinom metkova.

Na gornjem kraju šaržera obrazi su po ivici povijeni unutra, kao što je označeno sa 152 i 153, i ove povijene ivice relativno su dosta krute i služe da sprovode najgornji metak pri njegovom unošenju u cev. Isečeni deo grbine 154, omogućava prolaz zatvaračeve glave 23 prilikom uterivanja metka u puščanu cev. Može se primetiti da je položaj metkova u šaržeru takav, da će zatvaračeva glava prilikom punjenja, istisnuti samo najgornji metak iz jednog reda pa zatim idući metak iz drugog reda.

Na grbini šaržera nalazi se napolje istisnuta zakačka 133, za koju se zakači odgovarajuća kukica 132 koja služi da zadržava šaržer u magacinu. Kukica 132 za šaržer i pripadajući joj mehanizam ne sačinjavaju predmet ovog pronalaska, ali se ima razumeti, da ova kukica automatski zakačinje šaržer prilikom njegovog stavljanja u magacin puške, a odgovarajućeg trenutka ona se pomera, da bi oslobodila šaržer i omogućavala njegovo izbacivanje iz magacina. Zakačka 133 nalazi se sa strane središnje linije leđa šaržerovih i naročiti žljeb 155 načinjen je u zadnjem zidu magacina (vidi sl. 2) da u njega može da stane ova zakačka, kada se šaržer stavi u magacin. Ako bi se pokušalo da se šaržer stavi naopačke u magacin bočno postavljena zakačka neće dopustiti njegovo uterivanje.

Svaki od šaržerovih bokova snabdeven je sa unutrašnjim ispupčenjima 156 i 157 koji kada se šaržer utera u magacin zahvataju o zakače 158, i 158, (vidi sl. 2) stavljenim na bočnim zidovima magacina, usled čega se obrazi razmaknu. Na taj način metci, kada se šaržer nalazi u magacinu oslobadaju se bočnog pritiska šaržerovih obraza usled čega i donosač metkova može mnogo lakše da podmeće metke zatvaraču.

Iz prednjeg opisa može se uvideti, da je stvoren jedan efektivan i jeftin šaržer koji ima isto preimućstvo jeftinoće kao i šaržeri sa kojih se metci moraju skidati, a isto vreme ima i preimućstvo, da služi kao kutija i vođa za metkove, koje su preimućstveno imali pokretni ili kutijasti šaržeri ranije obično upotrebljavani za automatske puške i revolvere.

Patentni zahtevi:

1. Šaržer za metke, koji ima bočne delove i koji je otvoren odozgo, odozdo i spređa udešen da drži dvogubi red metka u međusobnoj tesnoj i kompaktnoj formaciji, da sprovodi metke u magacin puške i da tamo ostane za vreme punjenja cevi iz magacina, naznačen time, što su bočni delovi (146, 147) šaržera načinjeni od

gipkog materijala tako da pritiskuju na dva reda metkova i drže ih u kompaktnoj formaciji bez upotrebe ma kakve pomoćne opruge.

2. Šaržer po zahtevu 1, naznačen time, što bočni delovi (146, 147) imaju ispupčenja (156, 157) koja sa delovima (158, 158') u magacinu puške, sprečavaju da se ti bočni delovi priljube kada se jedan ili više metka izvuku iz šaržera.

3. Šaržer po zahtevu 2, naznačen time, što delovi (158, 158') u magacinu imaju oblik zakačke, koje su postavljene na većem razmaku jedna od druge, nego što je normalno otstojanje između ispupčenja (156, 157) kada je šaržer pun metaka, tako da ove zakačke služe svojom saradnjom sa delovima (156, 157) za to da razvlače bočne delove (146, 147) šaržera, tako da se time umanji njihov bočni pritisak na metke.

4. Šaržer po zahtevu 1, kod koga bočni delovi imaju unutra okrenute vodeće delove (152, 153) na svojim gornjim ivicama kao i unutra okrenute opružaste delove

(149, 150) na svojim donjim ivicama, naznačen time, što su ti unutra okrenuti opružasti delovi (149, 150) raspoređeni na raznim visinama tako da odgovaraju raznim položajima najnižeg metka u svakom redu dvoredne grupe metaka a to onda kada je šaržer pun i van magacina (sl. 4) pri čem ovi opružasti delovi pritiskuju na više najdonje metke u cilju dobijanja vertikalnog pritiska, koji će držati dvojni red metaka čvrsto i kompaktno.

5. Šaržer po zahtevu 1—4, naznačen time, što je ispadak (135) predviđen na zadnjem delu (145) šaržera i to malo u stranu od sredine da bi mogao saradivati sa postranim prijemnim kanalom (155) u zidu magacina puške usled čega se šaržer može u magacin uvući jedino sa desne strane.

6. Šaržer po zahtevu 1—5, naznačen time, što su leđa (145) šaržera pojačana utisnutim rebrima (148) koja se protežu preko leđa pod izvesnim uglom na horizontalu.

